

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ  
 JOSÉ LUÍS DA CRUZ VILAÇA  
 της 3ης Δεκεμβρίου 1987 \*

*Κύριε πρόεδρε,  
 Κύριοι δικαστές,*

1. Α — Το πρόβλημα που τίθεται με την παρούσα υπόθεση είναι ουσιαστικά το κατά πόσον ένα κράτος μέλος μπορεί να θεσπίζει εθνική κανονιστική ρύθμιση σχετική με την εμπορία οπωροκηπευτικών, όπως η προκύπτουσα σήμερα από το άρθρο 7, παράγραφος 3, του βελγικού βασιλικού διατάγματος της 26ης Νοεμβρίου 1982<sup>1</sup>, όπως τροποποιήθηκε με το βασιλικό διάταγμα της 12ης Φεβρουαρίου 1987, που επεκτείνει σε άλλα προϊόντα ορισμένες απαιτήσεις τις οποίες η οικεία κοινοτική κανονιστική ρύθμιση επιβάλλει για ορισμένα μόνον προϊόντα. Αυτή η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση προκύπτει ειδικότερα από τον κανονισμό 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972, περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών<sup>2</sup> και τον κανονισμό 23/62 του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 1962, και τους κανονισμούς της Επιτροπής 58/62 της 15ης Ιουνίου 1962, 183/64 της 17ης Νοεμβρίου 1964, 1641/71 της 27ης Ιουλίου 1971 και 778/83 της 30ής Μαρτίου 1983<sup>3</sup>.

2. Κατά τη διαδικασία που προηγήθηκε της δίκης, όπως αναφέρεται στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αρχικά η Επιτροπή αμφισβήτησε το σύννομο ορισμένων διατάξεων του βασιλικού διατάγματος της 26ης Νοεμβρίου 1982, το οποίο περιελάμβανε διάφορες πρόσθετες απαιτήσεις μη προβλεπόμενες στο κοινοτικό επίπεδο.

3. Η έκδοση του βασιλικού διατάγματος της 12ης Ιανουαρίου 1987, το οποίο καταργεί ουσιαστικά όλες τις πρόσθετες απαιτήσεις που προέβλεπε το βασιλικό διάταγμα της 26ης Νοεμβρίου 1982, επέτρεψε στην Επιτροπή να αποσύρει τις περισσότερες αιτιάσεις της και να εμμένει μόνο στην αιτίαση ως προς την υποχρέωση να αναγράφεται στις συσκευασίες μεταφοράς των παραγόμενων στο Βέλγιο προϊόντων το ελάχιστο καθαρό βάρος, ο αριθμός των τεμαχίων ή ο αριθμός των δεσμών.

4. Εφόσον οι λόγοι της ενδεχόμενης ειαρμογής του άρθρου 30 της Συνθήκης εξέλιπαν, δεν υπάρχει πλέον λόγος εν προκειμένω να αναλυθεί το συμβιβαστό του σημείου αυτού της βελγικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών, που περιλαμβάνονται στον κανονισμό 1035/72, και ειδικότερα προς τους κανόνες ποιότητας που καθορίζονται με τους άλλους προαναφερθέντες κανονισμούς.

5. Ειδικότερα, επιβάλλεται να προσδιοριστεί αν η ύπαρξη κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα της γεωργικής παραγωγής εμποδίζει τα κράτη μέλη να ασκούν τη νομοθετική τους αρμοδιότητα στον ίδιο τομέα.

6. Β — Η *βελγική κυβέρνηση* υποστηρίζει σχετικά ότι η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών δεν είναι πλήρης, καθόσον προβλέπει μόνον την υποχρέωση να αναγράφονται οι προαναφερθείσες ενδείξεις στις συσκευασίες τεσσάρων προϊόντων: των κρεμμυδιών, των αγκινάρων, των σέλινων με ραβδώσεις και των κεφαλωτών κραμβιών.

\* Μετάφραση από τα πορτογαλικά.

1 — *Moniteur belge* (Επίσημη Εφημερίδα του Βελγίου) της 16.2.1983.

2 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/007, σ. 250.

3 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 5· ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 37· ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 149· ΕΕ ειδ. έκδ. 03/007, σ. 8· ΕΕ L 86 της 31.3.83, σ. 14, αντιστοίχως.

7. Επεκτείνοντας την υποχρέωση αυτή στα άλλα προϊόντα που καλύπτονται από την κοινή οργάνωση αγοράς, το Βέλγιο συμπλήρωσε την οργάνωση αυτή ασκώντας την αρμοδιότητα «υποκαταστάσεως», που το Δικαστήριο αναγνώρισε ήδη στα κράτη μέλη σε παρόμοιες περιπτώσεις<sup>4</sup>, για να θεσπίσει μέτρο το οποίο, κατά το καθού η προσφυγή κράτος, δεν είναι αντίθετο προς τον κοινοτικό κανόνα και αποβλέπει στην πλήρη επίτευξη των στόχων της κοινής οργανώσεως αγοράς. Συγκεκριμένα, το εν λόγω μέτρο αποβλέπει στο να εξασφαλίσει την εντιμότητα των εμπορικών συναλλαγών και την προστασία των καταναλωτών.

8. Η *Επιτροπή* θεωρεί αντίθετα ότι το καθού η προσφυγή κράτος με την επιχειρηματολογία του συγχέει δύο καταστάσεις εντελώς διαφορετικές:

α) η πρώτη είναι η κατάσταση όπου οι ανταγωνιστές κοινοτικοί κανόνες για την καλή λειτουργία της κοινής οργανώσεως αγοράς ελλείπουν, ώστε μπορεί να θεωρηθεί ότι ένα τμήμα του οικείου τομέα δεν έχει ρυθμιστεί·

β) η δεύτερη είναι εκείνη της κοινής οργανώσεως αγοράς όπου οι περιλαμβανόμενοι σ' αυτήν τομείς διέπονται από πλήρη και λεπτομερή κανονιστική ρύθμιση.

9. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, μόνο στην πρώτη περίπτωση τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν κανόνες προοριζόμενους να καλύψουν την «αδράνεια» των κοινοτικών οργάνων, υπό την προϋπόθεση ότι οι κανόνες αυτοί συμβιβάζονται προς τις αρχές της κοινής οργανώσεως αγοράς.

4 — Απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1984 στην υπόθεση 237/83, Jongeneel Kaas, Συλλογή 1984, σ. 483, ιδίως σ. 502, σκέψη 13· απόφαση της 28ης Μαρτίου 1984 στις συνεδικασθείσες υποθέσεις 47 και 48/83, Pluimveeslachterijen Midden-Nederland και Van Miert, Συλλογή 1984, σ. 1721.

10. Όμως, αυτό δεν συμβαίνει στην περίπτωση του βελγικού κράτους όσον αφορά τους κανόνες ποιότητας που προβλέπονται με την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών, το καθεστώς των οποίων ρυθμίζεται διεξοδικά από το κοινοτικό δίκαιο.

11. Γ — α) Η νομολογία του Δικαστηρίου μας παρέχει επαρκή στοιχεία για την επίλυση της διαφοράς.

12. β) Αρχικά, το Δικαστήριο έκρινε γενικά<sup>5</sup> ότι, «στους τομείς που καλύπτονται από κοινή οργάνωση αγοράς — περισσότερο δε ακόμη όταν η οργάνωση αυτή στηρίζεται σε κοινό σύστημα τιμών —, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να παρεμβαίνουν, με εθνικές διατάξεις θεσπιζόμενες μονομερώς, στο μηχανισμό διαμορφώσεως των τιμών ως αποτέλεσμα της κοινής οργανώσεως».

13. γ) Εν συνεχεία, αναγνωρίζοντας τον ατελή χαρακτήρα ορισμένων κοινών οργανώσεων αγοράς, το Δικαστήριο δέχτηκε τη δυνατότητα θεσπίσεως πρόσθετων εθνικών μέτρων εκτελέσεως ή αναπτύξεως, υπό τον όρο ότι τηρούνται ορισμένες προϋποθέσεις.

14. Έτσι, με την απόφαση Van der Hulst της 13ης Ιανουαρίου 1975<sup>6</sup>, σε υπόθεση στην οποία αμφισβητήθηκε το σύννομο ορισμένων φορολογικών επιβαρύνσεων που εισέπρατταν οι ολλανδικές αρχές στον τομέα του εμπορίου βολβών ανθέων, το Δικαστήριο — μολονότι αναγνώρισε ότι πρέπει να εξεταστούν και τα συστατικά στοιχεία του εθνικού μηχανισμού παρεμβάσεως σε σχέση με τους κοινοτικούς κανόνες — δέχτηκε ότι ένας τέτοιος μηχανισμός, όπως εκείνος που είχε καθιερωθεί με την ολλανδική κανονιστική ρύθμιση, μπορούσε πράγματι να συμβάλλει στην πραγματοποίηση των στόχων της κοινής οργανώσεως αγοράς.

5 — Απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 1975 στην υπόθεση 31/74, Galli, Rec. 1975, σ. 47, ιδίως σσ. 64 και 66, σκέψη 29, και σημείο 1 του διατακτικού.

6 — Υπόθεση 51/74, Rec. 1975, σ. 79, ιδίως σ. 95, σκέψεις 28 και 29.

(συγκεκριμένα, να ευνοήσει την ορθολογική διάθεση της παραγωγής και να εξασφαλίσει τη σταθερότητα της αγοράς). Όμως, με τη σκέψη 25 της ίδιας αποφάσεως, το Δικαστήριο είχε ήδη κρίνει αναγκαίο να υπογραμμίσει ότι «αφότου η Κοινότητα θέσπισε, δυνάμει του άρθρου 40 της Συνθήκης ΕΟΚ, κανονισμούς περί κοινής οργανώσεως αγοράς σε συγκεκριμένο τομέα, τα κράτη μέλη οφείλουν να μη λαμβάνουν κανένα μέτρο που παρεκκλίνει από τη ρύθμιση αυτή ή μπορεί να τη βλάψει». Η ίδια κρίση διατυπώθηκε στις αποφάσεις Van den Hazel, της 18ης Μαΐου 1977<sup>7</sup>, Pigs Marketing Board, της 29ης Νοεμβρίου 1978<sup>8</sup>, και Pigs and Bacon Commission, της 26ης Ιουνίου 1979<sup>9</sup>, εν συνεχεία δε στην απόφαση Jongeneel Kaas, της 7ης Φεβρουαρίου 1984<sup>10</sup>.

15. Με την απόφαση Amsterdam Bulb της 2ας Φεβρουαρίου 1977<sup>11</sup>, το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν ήταν ασυμβίβαστη προς το κοινοτικό δίκαιο διάταξη του ολλανδικού δικαίου που θεσπίστηκε σε τομέα καλυπτόμενο από κοινή οργάνωση αγοράς, προβλέπουσα κατώτατες τιμές εξαγωγής προς τις τρίτες χώρες ορισμένων ποικιλιών βολβών πλην εκείνων για τους οποίους η Επιτροπή είχε καθορίσει κατώτατες τιμές με τον κανονισμό 369/75 (σκέψη 30).

16. Πάντως, πρέπει να υπομνηστούν οι όροι υπό τους οποίους το Δικαστήριο έκρινε έτσι.

17. Πρώτον, το Δικαστήριο έκρινε ότι το εν λόγω μέτρο δεν συνιστούσε παρέκκλιση από το κοινοτικό σύστημα, δεν περιόριζε την έκταση εφαρμογής του και απέβλεπε στον ίδιο σκοπό (σκέψη 30).

18. Δεύτερον, το Δικαστήριο έλαβε υπόψη το ότι: α) καμιά κοινοτική διάταξη δεν απαγόρευε ρητά το εν λόγω μέτρο· β) δεν ήταν δυνατό να συναχθεί από την όλη κοινοτική κανονιστική ρύθμιση ότι η Επιτροπή είχε ορίσει σωληρά ότι τα μη καλυπτόμενα προϊόντα θα εξαγόταναν στις τιμές που διαμορφωνόνταν στην αγορά· γ) αντίθετα, από τις λεπτομέρειες εφαρμογής του συστήματος κατώτατων τιμών που ενέκρινε η Επιτροπή μπορούσε να συναχθεί ότι τα κράτη μέλη εξακολουθούσαν να έχουν τη δυνατότητα να επιβάλλουν κατώτατες τιμές εξαγωγής μέχρις ότου η Επιτροπή αποφασίσει, σε κοινοτικό επίπεδο, να καθορίσει η ίδια τις τιμές αυτές.

19. Εν συνεχεία, το Δικαστήριο δέχτηκε με την απόφαση Jongeneel Kaas ότι η ύπαρξη κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του τυριού που διεπόταν από τον κανονισμό 804/68 δεν εμπόδιζε τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μονομερώς, υπό ορισμένες προϋποθέσεις (βλέπε τη σκέψη 13 και το διατακτικό της απόφασης), κανόνες που αφορούν την ποιότητα των παραγομένων στο έδαφός τους τυριών, με σκοπό την προώθηση των πωλήσεων τυριού και τυροκομικών προϊόντων (σκέψη 16).

20. Πάντως, η απόφαση αυτή αφορούσε κοινή οργάνωση αγοράς η οποία, τότε, δεν προέβλεπε κανένα κανόνα σχετικά με την ονομασία και την ποιότητα του τυριού ούτε θεσπίζει σύστημα παρεμβάσεως για τα τυριά (σκέψη 9 της απόφασης). Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, το Δικαστήριο έκρινε ότι το γεγονός ότι «η εν λόγω ρύθμιση δεν περιέχει κανόνες σχετικά με την ονομασία και την ποιότητα του τυριού, δεν σημαίνει ότι η Κοινότητα αποφάσισε συνειδητά και κατ' ανάγκη να επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να τηρούν, στον εν λόγω τομέα, σύστημα απόλυτης ελευθερίας της παραγωγής».

21. Το Δικαστήριο, με την απόφαση Prantl της 13ης Μαρτίου 1984<sup>12</sup>, έκρινε επίσης ότι θεσπί-

7 — Υπόθεση 111/76, Rec. 1977, σ. 901, ιδίως σ. 908, σκέψη 13.

8 — Υπόθεση 83/78, Rec. 1978, σ. 2347.

9 — Υπόθεση 177/78, Rec. 1979, σ. 2161, ιδίως σ. 2188, σκέψη 14.

10 — Υπόθεση 237/83, Συλλογή 1984, σ. 483, ιδίως σσ. 501 και 502, σκέψη 12.

11 — Υπόθεση 50/76, Rec. 1977, σ. 137, ιδίως σσ. 149 και 150.

12 — Υπόθεση 16/83, Συλλογή 1984, σ. 1299, ιδίως σσ. 1324 μέχρι 1326.

ζοντας τις διατάξεις περί της προστασίας που πρέπει να προβλεφθεί για ορισμένο σχήμα των φιαλών οίνου της Αλσατίας, ο κοινοτικός νομοθέτης δεν εξάντλησε την αρμοδιότητα ως προς την περιγραφή και την παρουσίαση των οίνων που του παρείχε το άρθρο 54, παράγραφος 1, του κανονισμού 337/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί κοινής οργανώσεως της αμπελοοινικής αγοράς.

22. Γι' αυτό, δυνάμει της ίδιας διατάξεως, και ενώ οι κοινοτικοί κανόνες (για τους οποίους συνεχιζόταν η διεξαγωγή διαπραγματεύσεων για ορισμένα έτη) δεν είχαν εγκριθεί, τα κράτη μέλη μπορούσαν να διατηρήσουν τους εσωτερικούς κανόνες που θεσπίστηκαν για άλλους τύπους φιαλών, εφόσον δεν ήταν αντίθετοι προς το άρθρο 30 και επόμενα της Συνθήκης.

23. Επομένως, το Δικαστήριο συνήγαγε το συμπέρασμα ότι η κοινοτική νομοθεσία δεν παρείχε αποκλειστική προστασία στην εν λόγω φιάλη αλσατικού τύπου (σκέψη 16).

24. Πάντως, κατέληξε στην κρίση αυτή αφού είχε θεωρήσει γενικά ότι «όταν μια ρύθμιση περί κοινής οργανώσεως αγοράς μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί πλήρες σύστημα, τα κράτη μέλη δεν έχουν πλέον καμία αρμοδιότητα στον τομέα αυτό, εκτός αν υπάρχουν ειδικές διατάξεις που προβλέπουν το αντίθετο» (σκέψη 13).

25. Επίσης, λόγω κενού του κοινοτικού δικαίου, το Δικαστήριο, με την απόφαση Midden-Nederland της 28ης Μαρτίου 1984<sup>13</sup>, έκρινε ότι συμβιβάζονται προς το άρθρο 2 του κανονισμού 2777/75 του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1975, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του κρέατος πουλερικών, οι εθνικές διατάξεις που καθορίζουν κανόνες

ποιότητας και εμπορίας για τα σφαγμένα πουλερικά και προβλέπουν κυρώσεις για τη μη τήρηση των εν λόγω κανόνων.

26. Πράγματι, στην υπόθεση αυτή, έπρεπε να αντιμετωπιστεί η σχεδόν πλήρης αδράνεια του Συμβουλίου το οποίο, για έναν τομέα που υπέκειτο από το 1967 σε κοινή οργάνωση αγοράς, δεν είχε ακόμη θεσπίσει (αντίθετα από ό,τι προέβλεπε το προαναφερθέν άρθρο 2) τους αναγκαίους κανόνες για την κανονική λειτουργία αυτής της οργάνωσης. Η ίδια η Επιτροπή, ενόψει των αντιδράσεων που συναντούσε στους κόλπους του Συμβουλίου, είχε αποσύρει τις προτάσεις κανονισμών που είχε υποβάλει (σκέψη 21 της απόφασης).

27. Και στην περίπτωση αυτή, το Δικαστήριο καθόρισε τους όρους υπό τους οποίους η παρέμβαση των κρατών μελών μπορεί να είναι νόμιμη: τα μέτρα που πρέπει να λάβουν δεν μπορούν να έχουν παρά μόνο μεταβατικό και προσωρινό χαρακτήρα, εφόσον δεν εμπíπτουν στην άσκηση ίδιας αρμοδιότητας των κρατών μελών, αλλά ως εφαρμογή του καθήκοντος συνεργασίας που τους επιβάλλει το άρθρο 5 της Συνθήκης (σκέψη 23). οι θεσπισθείσες ή διατηρηθείσες διατάξεις πρέπει να συμβιβάζονται προς τις αρχές της κοινής οργανώσεως αγοράς και δεν μπορούν να δημιουργούν εμπόδια στις εισαγωγές (σκέψεις 24 μέχρι 27).

28. Τέλος, παραθέτω την απόφαση που εκδόθηκε στην υπόθεση 148/85, Marie-Louise Forest<sup>14</sup>, με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι οι διατάξεις του κανονισμού 2727/75 του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1975, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των σιτηρών, δεν εμποδίζουν τη θέσπιση εκ μέρους κράτους μέλους συστήματος ποσοτώσεων θραύσεως σίτου που αφορά αποκλειστικά την κατανάλωση από ανθρώπους εντός του οικείου κράτους μέλους (σκέψη 15).

<sup>13</sup> — Συλλογή 1984, σ. 1721, ιδίως σ. 1740, σκέψη 29.

<sup>14</sup> — Απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 1986, Συλλογή 1986, σ. 3449.

29. Στην υπόθεση αυτή όμως επρόκειτο για τομέα, εκείνον της αλευροποιίας, τον οποίο ο κοινοτικός νομοθέτης δεν είχε ρυθμίσει (σκέψη 14) και, εξάλλου, το Δικαστήριο συνήγαγε ότι, στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, η συνολική ποσότητα των ποσοστώσεων υπερβαίνει κατά πολύ την απαιτούμενη ποσότητα για την κάλυψη της εσωτερικής καταναλώσεως ώστε να συνιστά παράγοντα περιορισμού της παραγωγής σίτου και δεν είχε δυσμενές αποτέλεσμα στη γεωργική παραγωγικότητα.

30. δ) Η εξεταζόμενη σήμερα περίπτωση είναι διαφορετική.

31. Ως γνωστόν, η υποχρέωση να αναγράφεται στις συσκευασίες το βάρος, ο αριθμός των τεμαχίων ή των δεσμών, αφορά ορισμένα μόνον προϊόντα ( τέσσερα ), υποχρέωση που με την επίδικη εθνική διάταξη επεκτάθηκε στο σύνολο των προϊόντων.

32. Η ίδια η νομολογία του Δικαστηρίου μας επιτρέπει το συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει εν προκειμένω κενό προκύπτον από την έλλειψη προβλέψεως του νομοθέτη.

33. Πράγματι, με την απόφαση *Apple and Pear* της 13ης Δεκεμβρίου 1983<sup>15</sup>, το Δικαστήριο έκρινε ότι « η ρύθμιση της κοινής οργάνωσης αγοράς των οπωροκηπευτικών περιλαμβάνει σύστημα κανόνων ποιότητας... που έχει χαρακτήρα εξαντλητικό » πράγμα που ( εκτός αντίθετης διατάξεως ) εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν μονομερώς διατάξεις στον τομέα αυτό ( σκέψη 23 ), εφόσον οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν να θεσπιστούν παρά μόνο σύμφωνα με τις καθιερωμένες κοινοτικές διαδικασίες.

34. Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε την απόφαση αυτή κρίνοντας με την απόφαση *Association*

*comité économique agricole régional* της 25ης Νοεμβρίου 1986 στην υπόθεση 218/85 ( Συλλογή 1986, σ. 3513 ), ότι « η υποχρεωτική συμμόρφωση των παραγωγών που δεν είναι μέλη ενώσεων με τους κανόνες επιλογής, ταξινομήσεως, βάρους και εμφανίσεως που θεσπίζουν ενώσεις παραγωγών σχετικά με προϊόντα που διέπονται από τον κανονισμό 1035/72, αντιβαίνει στον εξαντλητικό χαρακτήρα του κοινοτικού συστήματος κανόνων ποιότητας, δεδομένου ότι η εν λόγω επέκταση εφαρμογής δεν προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις του κοινοτικού δικαίου » ( σκέψη 16 ).

35. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ουσιαστικά όλοι οι κανονισμοί οι σχετικοί με αυτή την κοινή οργάνωση αγοράς περιλαμβάνουν λεπτομερείς κανόνες και παραρτήματα ως προς τους κανόνες ποιότητας για μεγάλο αριθμό προϊόντων, περιλαμβανομένων ιδίως των ενδείξεων που πρέπει να αναγράφονται στις συσκευασίες, και επομένως, δεν μπορεί να γίνεται λόγος ούτε καν για φαινομενικό κενό. Απλώς, οι κανόνες ποιότητας δεν είναι οι ίδιοι για τα διάφορα προϊόντα.

36. Εξάλλου, η Επιτροπή παρέσχε στο Δικαστήριο εξηγήσεις ως προς τη γένεση των κοινοτικών κανόνων σχετικά με τις ενδείξεις που πρέπει να τίθενται στις συσκευασίες των προϊόντων για τα οποία γίνεται λόγος στην παρούσα υπόθεση. Από τις εξηγήσεις αυτές προκύπτει ότι ο περιορισμός των ρυθμιζόμενων προϊόντων σε τέσσερα απορρέει προς το παρόν από συνειδητή και σκόπιμη επιλογή του κοινοτικού νομοθέτη.

37. Πράγματι, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή, η οποία είχε προτείνει την επέκταση της υποχρέωσης αναγραφής του βάρους και της ποιότητας σε άλλα προϊόντα, παραιτήθηκε από το σχέδιό της λόγω της ισχυρής αντιδράσεως που αντιμετώπισε στους κόλπους της επιτροπής διαχειρίσεως οπωροκηπευτικών. Η αντίδραση αυτή οφειλόταν στις δυσχέρειες ορισμένων κρατών μελών να δεχθούν την επέκταση αυτή, λόγω της πρόσθετης εργασίας για τη συσκευασία και των κινδύνων αμφισβητήσεων κατά την άφιξη των προϊόντων στον προορισμό

15 — Υπόθεση 222/82, Συλλογή 1983, σ. 4083, ιδίως σ. 4121, σκέψη 23.

τους, λόγω της ενδεχόμενης απώλειας βάρους του προϊόντος κατά τη μεταφορά.

38. Επομένως, λόγω σκόπιμης επιλογής και όχι τυχαίας παραλείψεως ή απλού πολιτικού κωλύματος η Επιτροπή δεν επεξέτεινε στα άλλα προϊόντα τις υποχρεώσεις που θεσπίστηκαν για τέσσερα προϊόντα διεπόμενα από την κοινή οργάνωση αγοράς.

39. Για παρόμοιους λόγους — « η έλλειψη μέτρων που αποσκοπούν στο να αποσύρονται ενδεχομένως τα προϊόντα από την αγορά δεν οφείλεται σε παράλειψη ή στη βούληση να αφεθεί η εκτίμηση των μέτρων αυτής της φύσεως στα κράτη μέλη, αλλά η συνέπεια σκόπιμης επιλογής οικονομικής πολιτικής » —, το Δικαστήριο έκρινε, με την απόφαση Van den Hazel, που προαναφέρθηκε, ότι τα εθνικά μέτρα που αποβλέπουν στην εισαγωγή ποσοτώσεων για τη σφαγή των πουλερικών αυτών ήταν ασυμβίβαστα προς τον κανονισμό 123/67, περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα του κρέατος πουλερικών.

40. Δεδομένου ότι πρόκειται για τομέα που εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Κοινότητας, δεν αποκείται στα κράτη μέλη να επιβάλλουν μη προβλεπόμενες υποχρεώσεις και να θεσπί-

ζουν έτσι διαφορετικές κανονιστικές ρυθμίσεις στον ίδιο τομέα.

41. Δ — Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα, δεν υπάρχει καν λόγος να εξεταστούν τα επιχειρήματα που η βελγική κυβέρνηση αντλεί από την εντιμότητα των συναλλαγών και την προστασία των καταναλωτών ή από την κατ' αναλογία εφαρμογή της οδηγίας 79/112/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1978, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση και την παρουσίαση των τροφίμων που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή.

42. Εκτός του ότι εν προκειμένω γίνεται λόγος για συσκευασίες οι οποίες γενικά προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στο χονδρεμπόριο, τα προβαλλόμενα επιχειρήματα δεν ασκούν επιρροή ενόψει των εξαντλητικών κανόνων της κοινής οργάνωσης αγοράς· φαίνεται ότι τα επιχειρήματα αυτά θα ασκούσαν κάποια επιρροή σε μια συζήτηση ως προς το άρθρο 30 της Συνθήκης, το οποίο όμως, όπως επανειλημμένως ισχυρίστηκε η Επιτροπή κατά την προφορική διαδικασία, δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω.

43. Ε — Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο να κρίνει ότι θεσπίζοντας και διατηρώντας σε ισχύ, με το άρθρο 7, παράγραφος 3, του βασιλικού διατάγματος της 12ης Ιανουαρίου 1987, διατάξεις με τις οποίες καθιστούσε υποχρεωτική στις συσκευασίες μεταφοράς των παραγόμενων στο Βέλγιο προϊόντων την ένδειξη του ελάχιστου καθαρού βάρους και του αριθμού των τεμαχίων ή των δεσμών, ενώ η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση επιβάλλει την υποχρέωση αυτή μόνο για τέσσερα προϊόντα, το Βασίλειο του Βελγίου παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη, και από τους κανονισμούς περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών, ειδικότερα από τους κανονισμούς 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972, και τον κανονισμό 23 του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 1962, καθώς και από τους κανονισμούς της Επιτροπής 58, της 15ης Ιουνίου 1962, 183/64, της 17ης Νοεμβρίου 1964, 1641/71, της 27ης Ιουλίου 1971, και 778/83, της 30ής Μαρτίου 1983.

44. Το Βασίλειο του Βελγίου πρέπει, συνεπώς, να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.